

Máš chuť písať o tom, čo ťa baví? Pre publikovanie nových článkov týkajúcich sa hudby, literatúry, výtvarného umenia, športu, prírodných vied, techniky a mnohých iných záľub a motivácií, potrebujeme šikovných žiakov. V prípade záujmu kontaktuj majercakova@sukromnygypel.sk

1.sukromnybgypel

1. Súkromné Banskobystrické gymnázium

www.sukromnygypel.sk

Predseda Školského parlamentu

Vážení čitatelia, dovoľte, aby som sa Vám predstavil. Volám sa Chris Eiben a som novozvolený predseda školského parlamentu zo 4.C. Vopred sa Vám chcem všetkým v mojom mene, ale aj v mene parlamentu poďakovať za vaše hlasy a za vašu dôveru. Okrem mňa sa do parlamentu opäť dostala aj Zara Petrášová z 3.C, ktorá v tomto volebnom období bude zastávať rolu podpredsedníčky a zároveň bude mať na starosti spravovanie sociálnych sietí parlamentu. Ďalej do rady pribudla tajomníčka Lívia Guttenová a informátori Christian Matyinkó, Ján Kondač, Tomáš Papp a Šimon Ťavoda. Parlament je zložený zo skúsených žiakov, ale aj nováčikov, ktorí sú otvorení novým skúsenostiam.

Naše volebné obdobie bude trvať 18 mesiacov a v priebehu tohoto obdobia nás čaká viacero plánov a výziev. Jedným s najdôležitejších plánov parlamentu bude pokračovanie dobre nastavených akcií spojených s našou školou. Mojou úlohou bude taktiež pomaly pripravovať našich budúcich nástupcov a mladšie ročníky na organizáciu a prípravu akcií. Do budúcnosti budem veľmi rád, ak sa k nám pridajú mladší žiaci pri organizácii a prípravách akcií. Verím, že ako parlament budeme dosahovať dobré výsledky, a že budete s nami spokojní aj vy, naši voliči.

- Christian Eiben, žiak 4.C

Ako už všetci dobre vieme, aj naše gymnázium má Školský parlament, ktorý reprezentuje žiakov školy a zastupuje ich záujmy vo vzťahu k riaditeľovi, vedúcim pedagogickým zamestnancom. Funkčné obdobie členov školského parlamentu už uplynulo, dokonca niektorí členovia sa stali našimi absolventmi. Preto mali naši žiaci možnosť na začiatku októbra kandidovať do školského parlamentu. Počas volebného obdobia si žiaci vytvorili volebné plagáty a postarali sa o vlastnú kampaň. S pomedzi 15 kandidátov si žiaci mohli zvoliť až 7 žiakov, ktorí budú reprezentovať naše gymnázium. Voľby do školského parlamentu sa konali 16.10.2023 anonymne prostredníctvom Edupage. Žiaci mohli hlasovať zo školy, ale aj z domu od 8:30 do 14:30. Účasť žiakov bola fantastická, z 310 žiakov sa volieb zúčastnilo 244 žiakov.

Novozvolení členovia Školského parlamentu 2023-2025:

Christian Eiben, 4.C – predseda,
Zara Petrášová, 3.C – podpredsedníčka a koordinátorka sociálnej siete,
Lívia Guttenová, 3.C – tajomníčka a kronikárka,
Šimon Ťavoda, 2.C – informátor pre žiakov 1. - 2. roč.,
Christian Matyinkó, 3.A – informátor pre žiakov 3. roč.,
Tomáš Papp, 4.C – informátor pre žiakov 4. roč.,
Ján Kondač, 4.C – informátor pre žiakov 5. roč.

Zvoleným žiakom blahoželáme a prajeme im, aby túto funkciu vnímali ako príležitosť rozvíjať svoje schopnosti a ako posilniť svoje silné aj slabé stránky. V neposlednom rade vám prajeme, aby ste nezabudli pri rokovaní na ľudské hodnoty ako je kolegiálnosť, akceptácia vzájomnej rozmanitosti, láskavosť, súcit a rešpekt.

Vizuálne efekty s Vladimírom Valovičom

Žiaci 4.A sa tento rok zúčastnili osobného školenia s Vladimírom Valovičom. Školenie prebiehalo počas piatich novembrových dní a jeho témou boli vizuálne efekty.

Vladimír Valovič pracoval 12 rokov v oblasti vizuálnych efektov ako na Slovensku, tak aj v zahraničí. Pôsobil nielen v Česku, ale rovnako aj v Londýne a vo Vancouveri. Podieľal sa na viacerých svetových projektoch, spomenieme napríklad filmy od Marvel, DC, Harry Potter, Star Wars a Piráti z Karibiku. Takisto založil online akadémiu Compozitive Academy, ktorá je zameraná na výučbu prvotriednych kompozičných techník. Počas prvého dňa kurzu sa žiaci viac spoznali s pánom Valovičom a jeho cestou k vizuálnym efektom. Naším žiakom boli priblížené začiatky jeho kariéry a priebeh, ako sa zo samouka vypracoval až ku profesionálnym štúdiám. Dokázal, že pilnou a poctivou prácou vieme dosiahnuť aj naše najväčšie ciele a týmto motivoval našu mladú generáciu. Počas týchto dní mali žiaci možnosť pracovať v programe Nuke, ktorý používa nielen pán Valovič, ale aj väčšina kompozičných štúdií. Žiakom bolo predvedené, ako by vyzerala práca v týchto štúdiách.

Záujmom našej školy je, aby boli žiaci oboznámení s vedomosťami z praxe, ktoré im vieme a chceme poskytnúť. Taktiež sa snažíme, aby si naši žiaci vyskúšali prácu v rôznych programoch, ktoré môžu neskôr využiť vo svojom zamestnaní.

- Zdenka a Nina, žiačky 4.A

Súkromný gympel v Abbey College Cambridge

Výlet v Anglicku mi umožnil vidieť chyby v našom vzdelávacom systéme a pochopiť výhody nižšieho počtu žiakov v triedach. Multikultúrne prostredie malo zároveň osviežujúco priateľské a diametrálne odlišné nastavenie, čo sa výrazne prelieva do výsledkov žiakov. Avšak systém nútenej integrácie je veľmi silný a je únavné viesť len povrchné konverzácie, ľudia sú viac špecializovaní v mladom veku, ale majú veľmi slabý všeobecný prehľad a ochota vyjsť zo svojej komfortnej zóny, hlavne v manuálnych zručnostiach, je slabá. Máme úplne odlišné systémy vychádzajúce z odlišných dedičstiev štátu, avšak ich systém ma pravdepodobne viac výhod ako nevýhod.

- Michal Vlček, žiak 2.B

I find our trip to Cambridge very eye-opening. Not only did we get to experience cultures different from ours, we got a chance to see an entirely different system of learning. I often find myself thinking if it was possible to bring some of their mentality back home. I found out so much about myself and all the ways I can improve in many areas, not only those connected to leadership. I also feel a bit more certain about what I want to do with my future. Even though I had to really step out of my comfort zone and had to go through a number of stressful situations, I really enjoyed our experience at Abbey College. The rest of our trip, spent by wandering around London and Cambridge, really brought me peace. They are places where I truly feel calm and I could really appreciate the architecture, history and cuisine. I got to relive some older memories but also create new ones. My only regret is probably not being able to stay there longer. I can't wait for another opportunity to visit these amazing places.

- Marina Černeková, žiačka 2. C

Na začiatku, keď mi „doplo“, že o päť dní ideme do Anglicka, mala som trochu trému. Do Bratislavy sme dorazili po tretej ráno a náš odlet bol o šiestej. Keď sme prišli o ôsmej na letisko Stansted, zamierili sme do Londýna, keďže ubytovať sme sa mohli až poobede. Navštívili sme známe pamiatky ako Big Ben, London Eye, Buckingham Palace a aj St. James's park, kde sme videli kopy zvierat. Po prehliadke sme ochutnali veľmi známe fish and chips. Keď sme prišli do Cambridge, boli sme pozvaní do školy, kde sme sa stretli s pani riaditeľkou. Bola veľmi milá a priateľská. Ohúrila ma svojim rozpisom dní. Veľmi ma prekvapilo, ako môže takto fungovať, pretože ja by som na jej mieste skolabovala. Na druhý deň sme boli pozvaní naspäť do Abbey College na medzinárodnú študentskú konferenciu, kde boli študenti z okolia a iných krajín. Na tretí deň sme sa boli pozrieť na to, aký je bežný deň študenta z Abbey College. Bolo to veľmi zaujímavé. Nevedela som, čo mám očakávať, ale všetci tam boli veľmi milí a mala som z toho dobrý pocit. Okrem Abbey College, sme si pozreli námestie v Cambridgei a Londýne a nechýbali ani nákupy. Na záver by som chcela povedať, že tento zážitok bol veľmi obohacujúci a veľmi som si užila výlet v Anglicku.

- Ameerah Abu Shareia, žiačka 2.C

20.12.2024 k nám na Súkromné gymnázium Banskobystrické zavítala pani riaditeľka Abbey College z britského univerzitného mesta Cambridge.

Návšteva to nebola náhodná, pani riaditeľka prišla osobne odovzdať šiestim žiakom našej školy (Amirah Abu Shareia, Patrick Cabánik, Michal Vlček, Marina Černeková, Adela Plavcová a Michaela Hajdenová) certifikáty za aktívnu účasť a ich prínos na medzinárodnej konferencii v Cambridge, ktorej sa zúčastnili v novembri. Pri tejto príležitosti pani riaditeľka Dr. Ellen Hesse nadviazala ďalšiu spoluprácu s našou školou a poskytla žiakom možnosť zapojiť sa do vzdelávacieho projektu v Abbey College.

Sme veľmi radi, že jedna z našich žiačok, Michaela Hajdenová, je od septembra 2024 prijatá na tejto prestížnej britskej súkromnej škole.

Naše šikovné prváčky

Niž na svete nemôže nahradiť vytrvalosť. Talent to nebude; nič nie je bežnejšie, ako neúspešný človek s talentom. Genialita to nebude; neodmenený génus je takmer príslovie. Vzdelanie to tiež nebude; svet je plný vzdelaných vydedencov. Vytrvalosť a odhodlanie samotné sú všemocné.

– Calvin Coolidge

Som krasokorčuliarka a tento citát mi mama hovorila od šiestich rokov, čo ma častokrát privádzalo do šialenstva. Spolu so slovami: „Vytrvalosť je základný pilier sebadisciplíny“. A viete čo sa stalo o ďalších desať rokov? Začala som sa ním riadiť každý deň svojho života, prijala som ho za svoje motto. Lebo ako čas bežal, zistila som, že bez vytrvalosti a odhodlania by som sa nikdy nemohla kvalifikovať na Majstrovstvá Slovenska v krasokorčuľovaní. Dôkazom mi bol hneď prvý rok, ako ma prijali do KK Iskra BB. Nastúpilo nás 25 dievčat, všetkých dychtivých stať sa tými okúzľujúcimi bytosťami na ľade. Už po pár týždňoch to vzdala polovica z nich a do konca roka nás zostalo šesť. Nie preto, že by nemali talent alebo potrebnú fyzickú výbavu. Ale preto, že neboli dosť vytrvalé a odhodlané. Alebo nemali mamu, ktorá by im citovala motivačné kréda. Ale chápem ich. Aby ste mali lepšiu predstavu o tom, aké to je byť krasokorčuliarkou, načrtnem vám môj bežný deň.

Ráno vstávam o 5, aby som už o 6 hodine stála rozcvičená na ľade. Takto trénujem hodinu až šesťkrát do týždňa. Niekedy za tým nasleduje individuálny tréning. Potom utekám na autobus, aby som stihla školu. Zo školy utekám na ďalší tréning na ľade, za ktorým nasleduje atleticko-technická príprava alebo balet. Cez víkendy cestujem na súťaž „Slovenský pohár v krasokorčuľovaní“, kde získavam body, aby som sa mohla kvalifikovať na MSR. Niektorý rok sa mi darí lepšie, iný je horší. Asi sa pýtate, kedy sa pripravujem do školy. Poviem Vám, nie je to ľahké, ale opäť to mamine motto... A samozrejme schopnosť stanoviť si ciele, zostaviť si plán a ako inak, vytrvalo sa ho držať. Tak napríklad v posteli musím byť najneskôr o 9, pretože zvládnuť tréningovú nálož bez zranenia a v požadovanej technickej úrovni na druhý deň je rozhodujúce pre môj progres.

Každý krok, každý skok, každú piruetu či lastovičku musím urobiť tisíckrát, aby spĺňali prísne kritéria, ktoré v tomto športe vládnu. Sila, výbušnosť, pružnosť, výdrž, technická

JA A TANEC

Už od šiestich rokov tancujem moderné tance. Po niekoľkých rokoch tancovania na základnej škole som svoj talent začala rozvíjať v tanečnej škole K-dance. Zúčastňovala som sa súťaží na Slovensku a v Čechách. Neskôr sme vytvorili novú skupinu Young Miracles, v ktorej tancujem aj v súčasnosti. So skupinou sme sa zúčastnili aj niekoľkých medzinárodných súťaží v Nemecku, Maďarsku a Chorvátsku.

V roku 2018 sa nám podarilo vybojovať 1. miesto na MS Európy v Neunkirchene v Nemecku. Nasledujúci rok sme získali dve 3. miesta opäť v Nemecku. Aj počas pandémie sme individuálne trénovali a súťažili online.

Roky 2022 a 2023 boli vzrušujúce mnohými súťažami: Showtime dance – Majstrovstvá SR a Európy (Budapešť a Siófok Balaton v Maďarsku), Tanečná skupina roka – Majstrovstvá SR a Dance Star – Majstrovstvá sveta (Poreč, Chorvátsko).

Okrem súťaží sme sa prezentovali na rôznych plesoch, akciách v okolitých mestách, obciach a v obchodnom centre ESC BB. Úspechy neprichádzali samé, predchádzali im mnohé náročné tréningy, počas ktorých sme zdolávali vlastné limity.

Napriek fyzickej únave sme tvrdo pracovali na tvorbe choreografií, povzbudzovali sa navzájom, a tak tvorili silnejší tím. Okrem pohybových zručností v tanci stále rozvíjame cieľavedomosť, kooperáciu v skupine a prezentačné schopnosti.

Momentálne sa venujem príprave na ďalšie tanečné súťaže a akcie v roku 2024. Verím, že bude náš tím opäť úspešný. Už teraz sa teším na nové vzrušujúce zážitky...

– Timea Maletincová, žiačka I.C.

dokonalosť, hudobný sluch, rytmus a umelecký prejav, sú zručnosti, ktoré neustále vo svojom ľadovom kráľovstve cibrím. A čo škola? Naučiť sa do školy, vypracovať úlohy a projekty musím rovnako ako vy. Avšak, a to každý športovec pozná, musím prekonať pekelnú únavu, bolesti z nespočetných pádov, svalovicu a nedostatok času. Prvé tri prekonám ľahšie, ale čas by som si dokúpila, keby sa dal, keďže mojou ďalšou vášňou je klavír. Každý deň mám rezervovaný čas na nácvik hry na klavír. Trikrát do týždňa po večeroch navštevujem ZUŠ J. Cikkera, kde sa zdokonaľujem vo svojom koníčku už desiaty rok. A aby som nezabudla! Som tak trochu aj knihomol. Knihy milujem. Najmä v lete som schopná prečítať aj 16 kníh. Isto mi teraz dáte za pravdu, že bez vytrvalosti a odhodlania, by toto všetko bola „Mission impossible“.

Ničoho, z hoto čo robím, sa nechcem vzdať, pokiaľ to bude možné. Krasokorčuľovanie je moja vášeň, môj spôsob života. Naučilo ma padať a znova vstať, dodáva mi silu a sebadôveru. Je to moja radosť a nekonečný zdroj inšpirácie pre každodenný život. V kombinácii s hrou na klavír, ktorá pôsobí ako katalyzátor k fyzickému vypätiu, som si vybudovala životný štýl šitý mne na mieru. A ak mi vytrvalosť a odhodlanie pomôžu dosiahnuť aj moje ostatné sny, tak sú naozaj všemocné.

– Nicol Lara Riapošová, žiačka I.C.

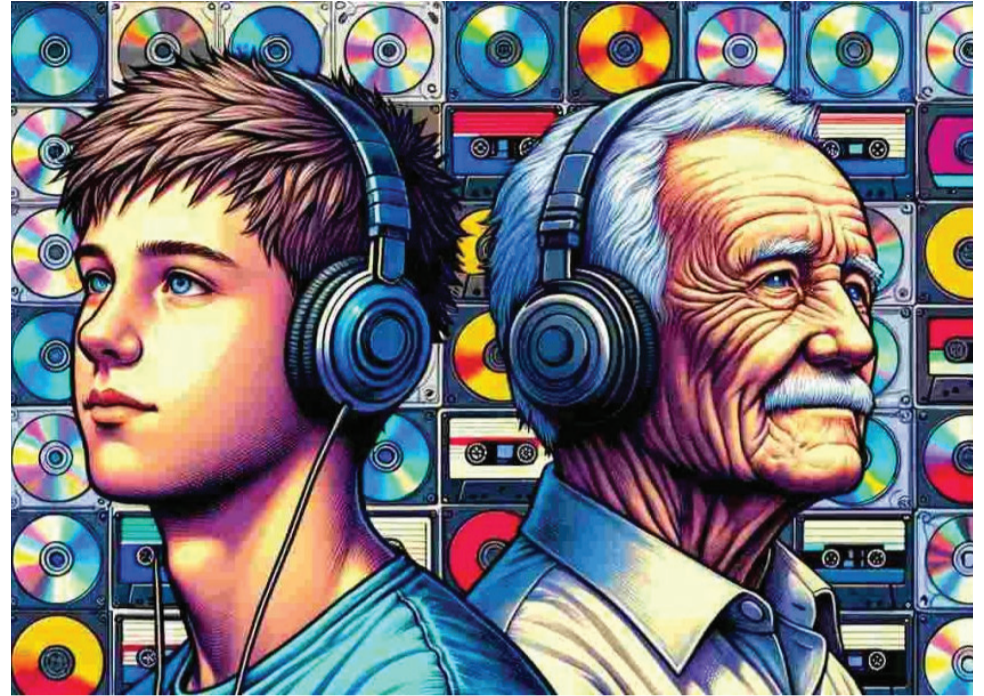
DIE HEUTIGE JUGEND UND DIE MUSIK

Heutzutage ist es normal, dass jeder Jugendliche Kopfhörer besitzt und Musik hört. Musik spielt eine wichtige Rolle bei uns Jugendlichen. Ich kenne keinen Jugendlichen, der keine Musik hört. Mit Musik können wir uns entspannen. Jeder hat einen anderen Geschmack, was Musik angeht.

Die meisten Jugendlichen hören Rap oder Pop. Er gleicht sich auch meistens von Geschlecht ab. Ein Junge hört vielleicht mehr Harte oder mehr Rap, und ein Mädchen könnte mehr romantische Musik hören. Aber natürlich kann es auch vom Alter abhängen. Ältere Menschen hören meistens mehr klassische Musik und sie schimpfen auch oft, was die Jugendlichen hören, weil es ihnen nicht gefällt.

Meine Oma ist auch so. Ihr gefällt ein Musikgeschmack auch nicht. Ich höre sehr viel Rap, aber auch manchmal Pop. Am meisten höre ich Musik, wenn ich unterwegs bin. Aber auch, wenn ich zu Hause bin. Ich höre Musik eigentlich überall. Musik macht mich glücklich und hilft mir, mich zu entspannen.

- Natálie Jiřinská, žiačka 1.B

La cocina española

La cocina española es una combinación de sabores y comidas tradicionales que son conocidas en todo el mundo. Esta cocina es variada debido a que están junto al mar y por lo tanto tienen mucho mariscos.

Las tapas son típicas de España y son pequeñas porciones de comidas, que se comparten entre otros y degustamos muchos platos diferentes a la vez.

Paella, un risotto clásico con especias, marisco y, por ejemplo, pollo o conejo, es uno de los platos españoles más famosos.

La tortilla española, que es una tortilla de patatas, el famoso jamón serrano o ibérico, son otros platos icónicos.

Ingredientes como aceitunas, aceite de oliva, hierbas y especias de calidad son muy importantes en la cocina española.

España es famosa por sus deliciosos postres y algunos postres españoles populares son:

Flan: postre de pudín de caramelo que se prepara de huevos, leche y azúcar.

Polvorones: Estas galletas llevan mantequilla, harina, azúcar, leche y nueces y a menudo se hornean durante las festividades navideñas.

- Majka a Viky, žiačky 2.A

Klávesy

Každá jedna klávesa hrala by iba pre teba
až do samého rána.

Zda by vedeli hrať bez teba,
keď melódiu tvoju naučili sa hrať.

Ale čo je klavír bez svojho pána
čo na ňom bude hrať ?

Dokázali by melódiu skladať ?
Dokázali by ostatných zvädzať
do nekonečného tanca ?

Možno by hrali sladko na chvíľu
a potom iba smutnú symfóniu.

- žiačka našej školy

Chémia a technológie pre život

Povlaky Ni-Co pre zero-gap alkalickú elektrolýzu vody

O chémiu sa zaujímam už nejednen rok a tento rok som sa rozhodol pre spoluprácu na prespektívnom výskume na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave, a tým získať nové praktické aj teoretické znalosti z oblasti chemických technológií. Na chémiu sa mi páči najmä jej presah a využitie v iných prírodných vedách, inžinierstve, medicíne či umení. V svojej časti práce som sa venoval udržateľnejšej ekológii.

V súčasnosti sa vzhľadom na vysokú spotrebu fosílnych palív, vyčerpávanie ich zásob a ich vysokú uhlíkovú stopu začína uvažovať o ekologickejšej forme energie, ktorá by neškodila životnému prostrediu a nezapríčiňovala zhoršenie klimatickej zmeny [1].

Vodíková ekonomika je koncept založený na vodíku ako zdroji energie, avšak je dôležité, aby bol vodík vyrábaný pomocou obnoviteľných zdrojov energie, ktoré by neprodukovali nežiaduce vedľajšie produkty. V súčasnosti sa vodík primárne vyrába z fosílnych palív (parný reforming, parciálna oxidácia, splyňovanie uhlia), ktoré produkujú veľké množstvo skleníkových plynov, a tie následne zapríčiňujú zvýšenie uhlíkovej stopy [1,2]. Jednou z možných alternatív výroby vodíka sa javí byť alkalická elektrolýza vody v kombinácii s obnoviteľnými zdrojmi energie. Táto metóda je známa už z konca 18. storočia. Dôvodom, prečo sa v súčasnosti nevyužíva ako primárny spôsob produkcie vodíka, je jej nízka efektivita a vysoká spotreba energie, potrebná na rozštiepenie molekuly vody za vzniku vodíka a kyslíka [3].

Celý proces elektrolýzy vody je možné zefektívniť použitím vhodných katalyzátorov. Najúčinnjším katalyzátorom pre vývoj vodíka je platina, avšak vzhľadom na jej vysokú cenu sa zvyšujú snahy nájsť katalyzátor pre vývoj vodíka, ktorý by dosahoval porovnateľné katalytické účinky a mal nižšiu cenu. Možnou alternatívou sa javí byť nikel, ktorý vykazuje dobrú koróznou odolnosť v alkalickom prostredí a taktiež požadovanú stabilitu. Zlepšenie jeho katalytických vlastností sa dá doceliť pridaním ďalšieho prvku, napríklad Fe, Co, W, Mo [4].

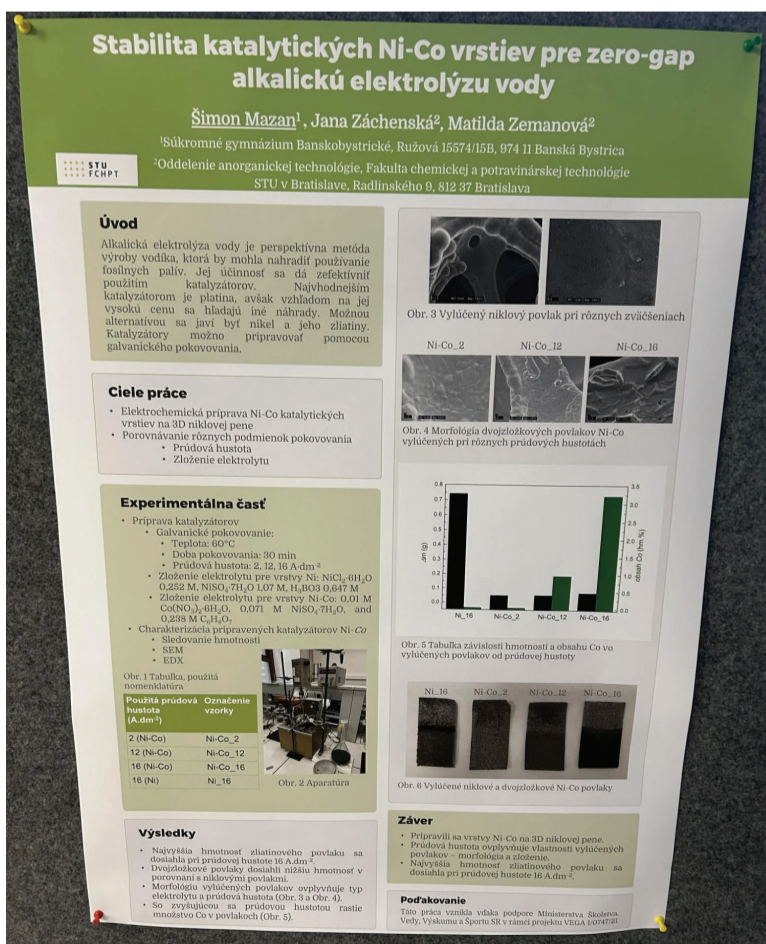
Katalyzátory možno pripravovať pomocou galvanického pokovovania. Ide o elektrochemický proces, pri ktorom dochádza k nanášaniu povlaku na substrát, vyvolanej prejednením prúdu v elektrolyte. Nastavením optimálnych parametrov pokovovania možno vylúčiť povlak, ktorý bude vykazovať lepšie katalytické vlastnosti a je odolnejší voči korózii v porovnaní so substrátom [5].

Pracovalo sa s Wattovým a Ni-Co elektrolytom. Meniacim sa parametrom bola prúdová hustota. Zvolili sa tri hodnoty prúdovej hustoty 16, 12 a 2 A.dm⁻². Zistilo sa, že s rozdielnou prúdovou hustotou sa menila aj hmotnosť vylúčených povlakov. Hmotnosti dvojzložkových povlakov niklu a kobaltu boli v porovnaní s niklovými povlakmi pri rovnakej prúdovej hustote nižšie. Ďalej sa zistilo, že so zvyšujúcou sa prúdovou hustotou sa zvyšuje aj hmotnosť vylúčených povlakov na substráte. Pripravené vzorky sa charakterizovali pomocou SEM a EDX analýzy, pričom sa študoval vplyv použitého elektrolytu a prúdovej hustoty na morfológiu a zloženie povlakov.

Cieľom tejto práce bola príprava povlakov Ni-Co na niklovej pene, ktoré by bolo možné použiť ako katalyzátory pre alkalickú elektrolýzu vody. Porovnávali sa rôzne hodnoty prúdovej hustoty pri príprave povlakov.

Týmto výskumom som mal možnosť si vyskúšať, aké to je pracovať na vysokoškolskom výskume a takisto aj pracovať s odbornou a náročnou literatúrou a aplikovať tieto vedomosti v praxi. Chcel by som týmto poďakovať Oddeleniu anorganickej technológie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave za spoluprácu na tomto výskume a cenné skúsenosti a získané znalosti z oblasti elektrochémie.

- Šimon Mazan, žiak 3.B

Použitá literatúra

- [1] Dillman, K.J.; Heinonen, J. Renew. Sust. Energ. Rev.. Reykjavík. 2022, 167, 112648.
- [2] Ábel, M. Elektrody Ni-W pre alkalickú elektrolýzu vody. 2018.
- [3] Santos, A.L. et al. Energies. 2021, 14, 3193.
- [4] Durovič, M. et al. J. Power Sources. 2021, 493, 229708.
- [5] Krejčíř, Vladimír. Povrchová úprava kovov II. Bratislava : Alfa, 1990.